

"Stajerc" izhaja vsaki petek datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnična veja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 krome, za Ameriko pa 6 krome; za drugo inozemstvo se računa naročino z ozirom na visokost postavljene. Naročnino je platič naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnost se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Štev. 23.

V Ptuju v nedeljo dne 9. junija 1907.

VIII. letnik.

Kam plovete?!...

Vse se maščuje!

Do vrhunca je prikipelo politično sovraštvo po Koroškem in Stajerskem in s studom se obrača človek od tega nečloveškega boja... Kam plovete? Vsa sredstva brez izbiре se rabijo in kakor strupen veter divja po zelenih naših pokrajinah fanatično hujskanje klerikalstva... Kam plovete? Kaj vas še razlikuje od divje bestije, — vas, ki vam ni ne čast, ne poštenje sveto, ki mečete blato na ljudske svinje in si ne vstavite nitib odbritem grobu...

Duživeli smo v letosnjem boju stvari, katere so celo izkušene političarje naravnost presestile. Gotovo, tudi pri volitvah na Ogrskem se zgodijo pretepi in uboji, — tudi med galiskimi volitvami je gospodarilo žganje in zmagala volilna sleparja, — tudi na Ruskem se vršijo volitve v znamenju bombe in revolverja. Vse to je gotova resnica! Ali kje na božjem svetu se godijo takislučajitako zistmatično, tako redno in brez izjeme, kakor pri nas? Res je: pri nas se med volitvami ni nikogar ubilo, — ali ubilo se je zapanj do tistega stanu, ki bi imel nastopati nauke božje ljubezni, — ubilo se je nežno pohlevnost, s katero se je naše ljudstvo pred desetletji podvrglo naukom starih, očetovskih duhovnikov, — ubilo se je mir in pokoj med ljudstvom, — ubilo se je veliko, kar je več vredno nego življenje posameznikov in državzoborskis mandat...

To je obračun letosnjih volitev. Klerikalna duhovčina si je pridobilcelo vrsto poslaniških sedežev, — izgubila je zadnje iskrice zaupanja in spoštovanja!

Zalostno je to... Zaupanje, spoštovanje, lepe besede iz lepih časov! Starčki s sivimi lami se spominjajo prejšnjih duhovnikov. Kakor očete se ti davno izumrili duhovniki skrbeli, živili, trpeli in delali za svoje farane, — vpoštivali so edino svete nauke evangelija in bili so spoštovani in obdani z ljubezni, kakor jo čuti nedolžna deca za svojega očeta... Kje ste, vi pravi duhovniki? Ko bi ostali iz svojih grobov, našli bi namesto dobrih naslednikov neznanec, fanatične možje boja in prepira! Iz pričnic bi čuli prokljanje in hujskanje. V spovednicah bi opazili šepetanje polno sovraštva in gojno proti naprednemu časopisu. Misijone bi videli, ki imajo edini namen, podvijati ljudstvo. Opazili bi v duhovniško sukno oblečene volkove, ki vlivajo strup v otroško dušo. Videli bi duhovnike, ki pljujejo celo na mrlje svojih nasprotnikov in duhovnike, ki trgajo iz političnega sovraštva križ na pokopališču iz groba...

Groza oblike človeka, ki mora te resnice napisati in slišati, kako se celo zdaj po volitvah nadaljuje ta boj, kako se hujška naprej, kako se deluje za gospodarko izstradanje nasprotnikov, kako postanejo laž, strup, bojkot sveta sredstva klerikalizma... Zato vprašamo duhovčino: Kam plovete? Zato vprašamo kneze in škofe: zakaj ne ostavite to nesrečno gojno, ki je največja nevarnost za vero in cerkev? Kaj naj to ljudstvo storiti, da bode imelo svojo cerkev disto? Kam plovemo?...

In rekli bodo zopet, da smo mi brezverci! Metalo se bode zopet kamenje na nas. Kajti mi imamo ta velikanski greh, da ne moremo razumeti, kaj ima prazni želodec v veri opraviti, kaj imaduhovnik v posvetnih stvareh komandirati! To je vso naše „brezverstvo“ in zato bodo i naprej kamenje na nas lučali... Mi pa stojimo trdni v tem viharju s trdno vero, da solnce ne bode premagano. Mi gremo svojo izobraževalno in gospodarsko pot naprej. Kajti mi vidimo strah iakote in revščine! Hodimo svojo pot; Vse sile nam treba napeti, da združimo ljudstvo, — ne v kakšni „laži-kmetski zvezji“, ne v kakšni stranki prvaških dohtarjev, — temveč v gospodarskem delu. To je naša pot... Ali vkljub temu ne moremo zamolčati žalost, da je dozorelo hujskanje na Stajerskem in Koroškem tako daleč, da je duhovništvo pozabilo popolnoma svoj poklic in se bliža v hitrem teku prepadu... Kam plovete, gospodje, in kako boste odgovor dajali, kadar vas po kliče večni Sodnik pred svoj prestol?

Politični pregled.

Gg. Ježovnik in Roblek sta edina neklerikalna poslanca iz Sp. Stajerske. Čeprav nista pristaša naše stranke, vendar smelo trdimo, da sta bila izvoljena z glasovi naših somišljenikov. Izvoljena sta v prvi vrsti kot kmeta in naprednjaka. Žalostno bi bilo, ko bi morda vstopila v kakšni klerikalni klub ali da bi se brigala za kakšne prvaške neumnosti. Mi jima priporočamo le to, da naj pustijo vse drugo pri miru, edino za gospodarstvo svojega okraja se naj brigata. Neodvisna poslanca naj bodeta in zadovoljni bodemo vsi z njima. Ako bi se pa vjela na črno-prvaške lumanice, obračunalo bodo napredno ljudstvo z njima!

V novi zbornici sedele bodo tudi nove stranke. Vsak dan se vršijo konferenčne in že se vidi precej jasno, kakšen bodo položaj. Socialni demokratje, ki so imeli v stari zbornici 11 poslancev, jih imajo zdaj 87. S tem so postali najpomembnejša stranka in onemogočijo lahko vsako delo. Ali tega se zdaj ne pričakuje, kajti upati je, da se bodo i socialisti lotili dela. Glavni boj se bodo bil med socialisti in agrarci na gospodarskem polju. Kar se tiče klerikalcev, so se ti združili z krščanskimi socialisti. S tem je dokaz doopravlen, da so ti eni in isti gospodje in da je bila vsa kršč. socialna agitacija le švindel. Gotovo je, da bodo skušali združeni črnuhi pridobiti vpliv na šolo. Valedi tega je le pozdraviti, da se združujejo svobodomiselnne nemške stranke. Nemška ljudska in nemška kmetijska stranka sta se že združili in šteje nova zveza čez 50 poslancev. Sramotno je da so poslance slovenske pokrajine največ črnih poslancev v zbornico. Iz Kranjske je izvoljen le en liberalec (v Ljubljani) in en nemški naprednjak (v Kočevju), drugi so vsi Šušteščevi pajdaši. Vsesekakor bode imela vlada jako težavno stališče.

Državni zbor je sklican za 17. junija. Velike naloge čakajo poslancev. V prvi vrsti omeniti je razmerje z Ogrsko. Klic „Proč od Ogrske“

je vedno močnejši in večinoma vse napredne stranke se strinjajo s gospodarsko ločitvijo od Ogrske. Nadalje se bode bil veliki boj za šolo. Črnuhi napenjajo vse moči, da bi postala farovška kuharica zopet vladarica v šoli; poslabšati hočejo šolo in zato bodo morali napredni poslanci vse moči za šolo porabiti. Tudi narodnostno vprašanje ne bode izumrlo in če bodo že Čehi močali, je vendar gotovo, da pride kakšen Korošec z dvojezičnimi pečati. Glavno delo zbornice pa mora biti gospodarsko delo. Za delavce treba starostne preskrbe, za obrtnike izdatne pomoči, za kmete pa v prvi vrsti ureditev davkarstva. Da bi poslanci vendar enkrat sprevideli, da je gospodarsko delo njih prva dolžnost!

Dopisi.

Velenje. Dragi „Stajerc“! Zelo čudno se ti bo zdelo, da se je še v Velenji nekdo zbudil in da tebi par vrstic pošilja. Naznani ti moram o tukajšnjem Franceku Vouhu, kakšno letanje je ta imel v času volitve (ali to vse zastonj). Čuda da si ni vse noge znusal. Baha se kaj rad, tu p. d. Zark, kaj vse za ene Šarže ima, češ: jaz sem „Ober-Verwalter“ pri sodose, imam vso pravico (menda še žihar krave nasiliti) jaz sem kravski mešeter, jaz sem tudi pri občini (pa tam ima morda toliko za opraviti kot peto kolo pri vozu) jaz sem pri hrailnici (tudi tam so ga imeli, da jim je štampelje vklip nosil). Ali zdaj, glej, je tu dobil p. d. rečeno „laufpos“, ko je zahteval od g. notarja obljudbljeno mu krono za vsaki uradni dan in da se pogleda v hrailnico, če je vse v redu, mu ta zavrne: „Mi ne gremo gledat, pa tudi kronic ne dobis; ako ti ni povolj, se pa pritoži; samo toliko da veš, da od danes nisi več ud!“ To se mu pač prav zgodil! Po imenu je tudi krojač; ali ko bi njegova jezična žena imela otrok, bi tudi morala reči, kadar gre hlače rezati: „Kinder, tut's beten, Vater schneid' Hosen zu...“ Toliko za danes; prosil bom tebe, ljubi „Stajerc“, še večkrat, da ga ti ojstro pokraspleš po glavi, da si on vseh prstov ne znuha. Tvoj naročnik!

Iz Pišec. Dragi „Stajerc“! Moramo še mi malo poročati o našem v politiki mlečnozobnemu kaplanetu Planincu, kako je on divjal za Benkoviča. Vse dobre lastnosti je vedel o njem, samo tega ni povedal, kaj ima na Hrvščem... Pa kaj, farji že hočejo imeti tudi po sebi „vzor“ „delavneg“ poslancev, da se potegne za njih in farovške kuharice. Kakor se vidi, še kaplantuje meso diši. Tista pot za potokom je posebno magnetična. Ne prašajoč se: „kam pelja na levo cesta, kam pelja na desno pot, mož povejte mi po skušnji, kje se lažje ognim zmot“! On malec po padzduhn, halco k „Slovaru“. O baronu Mosconu je vse slabe lastnosti vedel, da je Nemec, liberalec itd., ali v jeseni, ko odnese dve brantški mošta iz graščine je Moscon, veren katoličan. Na binkoštno nedeljo je bil pri nas klerikalni shod. Parade-kmet Roškar je prišel propagando delati za Benkoviča. Živi krest ni vedel prej o tem shodu, kakor ko je na binkoštno nedeljo oznanil župnik to iz lece. Ko bi se par dni preje vedelo, bi šel Benkovič in

Roškar ter cela banda kakor na Bizejskem in Kapelah, kjer so mu šajtrgo pripravili in muziko za sprejem, a on jo „vudri vudri“ domov. Nazadnje omenjenega shoda se pa zadere kaplanec Franc k ter je kvasil nekaj o duhovski plači. Miljone in milijone imajo dohodkov, milijone so jih se nabrali, pa še komaj dobi vsaki par kronic zvišano. Rekel je, da je cesar Jožef II. ropa oziroma ropar postal, ko je samostane podiral itd. Na ne prav ljubo priliko je naletelo to farče v Pavlovari, ko je agitiralo. Najde ga pri nekem posestniku naprednjak, ki je za bazona agitiral — samega, v hiši pa ni bilo nobenega volilca doma, ampak samo ena „volilka“. To je bil ravn in kavši! Dva agitatorja skupaj trčiti! Kaplan se je drl in tolkel po mizi dotičnega, da je cela vas skupaj letela; saj ga je eden tudi nagovoril, da hodi okoli kakor „Cukerbäcker“. Drž se je: Vera je v nevarnosti, dolžnost mi je, se potegovati za sveto stvar! Kaj pa, ti verni kaplan, po zimi ni bila vera v nevarnosti, ko tolikrat šolo v Globokem pustiš pa na lov zahajaš? Kaj pa, vera ni bila v nevarnosti, ko je bila župnikova mati na smrt bolana, tebe so pa iskali po Globokem z vozom, a te nikjer bilo ni, tako da je moral frančiškan iz Brežic umirajoč spovedovati priti? Kaj pa na 24. maja, ko si na sveto goro šel s procesijo, pa si prej se drž: „Živio Benkovič, on je zmagal“, mesto da bi navzoče farane pozdravil „Hvaljen bodi Jezus Kristus“? Ti si res vzorduhovnik, da jih je malo; pa tvoj patron sv. Urh te že reši iz te smole! Ošaben si precej postal, ali mi se te bomo že rešili. V jeseni boš pa hodil okoli, kakor da bi ti kura kruh vzela. Ne boš dobil več 15 polovnjakov mošta kakor lani! Se že dani pri nas vkljub vsej agitaciji; dali smo za Moscone 195 glasov, za Vašega Cvenčanča pa le 95; tudi pri ožji volitvi je Roš dobil 137 glasov. Toliko za danes. V kratkem pa bomo popisali ves klerikalni privandrani štab, saj ena postojanka bo kmalu padla t. j. naš župan, ki je rekel, da v Piščah ena hiša nori. To je dobro, da le ljudje ne; pri njemu pa i ljudje. Toraj zdravo do svidenja!

Sv. Lovrenc na dravskem polju. Tudi mi prosimo za mali prostorček, ker nas ne pustijo pri miru naši črni podrepniki. Imeli smo državnozborske volitve in so živo agitirali za hofrata Ploja. Posebno pa mežnar in Jokec Tumpej sta Plojeve plakate nosila po fari; ali pri temu ksfetu sta slabo „gvjinjala“. Jokec Tumpej si je zaslužil baje kakih 20 krov pri kandidiranju in mežnar jih pa še zna dobiti pri nekem podpisovanju, ker hofrat Ploj se ni upal več pri nas predstavljati; mi ga pač že dobro poznamo; šel je rajše v Cirkovce na shod a tam se je že bolj opelkal. Slo je iz sv. Lovrenca nekaj mož; z vso silo so jih pridobili; iz Sp. Pleter tudi nekateri niso hoteli iti, a župan in njegov sinček sta jih silila, češ ako nočete iti, vas bom pa peljal; voz so tako s fanami okinčali, da so Cirkovčani mislili, da peljejo fašenka. A tem Pleterčanom nič ni bilo za hofrata Ploja, temveč le za tiste faselne piva. Torej je bilo tako kakor na Ptujski Gori in pa pri Frasi, kjer je plačeval cirkovski kaplan pijačo. Zdaj, Fras, ti pa naj pijejo „kandidati“ in pa tisti Mihec ter Tonček! Pa ti Fras mi ne zameri, ker sem pisal „krčma“ kajti imaš „gostilno“, ker si Slovenec; ali če k tebi pride Nemec, ga hitro obšpilaš. Prihodnjič dalje!

Kapele pri Brežicah. G. župnik Karl Presker! Mislimo, da ne boste na ta dopis iskali § 19 tisk. zakona in popravljali v „Štajercu“, „ni res“, pa „ni res“. Kar je res, pa je res, da ste nam pripravili ravno tako vesele binkoštne praznike kakor o Velikinoči! Kaj poročete tudi drugi ljudje k temu? Ravno binkoštni teden imeli smo letošnje težavno delo na polju in vinogradih, trpeli smo ubogi kmetje, kakor živali. Vsi smo komaj čakali binkoštnih praznikov, da se spočijemo mi in uboga živina; misleč, potolačeni bomo vsaj v cerkvi skozi pridigo, ki bi morala biti v prihodu Tolažnika sv. duha, s katero bi nam bil tako rekoč podelen novi pogum, prijeti se zopet z novim veseljem našega težavnega dela. Ali kaj? Motili smo se! Več kako polovice pridige na binkoštno nedeljo bila je v naši cerkvi na leci sama agitacija. Naš župnik je rajši, kot da bi razlagal o tolažniku sv. duhu, rekel da se mora od pet do glave dobro pogledati tisti, ki bi prišel za volitvo

kam agitirati. Rekel je v cerkvi, da prispeže pred Bogom, da on ne agitira za nobenega kandidata. Kak hitro ste pozabili, gosp. župnik, da ste Vi sami en dan poprej, to je bilo na binkoštno soboto, po Podvinjah do malega vsako hišo odprli in za dr. Benkoviča agitirali. Ali niste po šolskih otrokih pošiljali zvezke srca Jezusa na dom farmanom in v zvezke prilagali letake za dr. Benkoviča? Ali ni res, da ste binkoštne praznike delili tukajšnjim tercijalkam po cele bale „Gospodarja“ s katerim so po vašem naročilu pridno agitirale? Na binkoštni pondeljek je bil pa še kutar z Brežic pripeljan; njegova cela pridiga in bila nič kakor agitacija. Taki so bili binkoštne prazniki v Kapelah! Vendar pa: prav malo so Vam vsa sredstva, ki ste jih porabili v svrhu volitve, pomagala. Rečemo da nič drugega kakor sovraščo med nami ste delali! Pravili ste, daje vera in zakon v nevarnosti, a pred več kakor 300 zborovalci ste očitno ženam rekli, naj bi nas može z metljami natirale k volitvi, naša žene pa pravijo, da bi z namočenimi metljami najrajši Vas iz Kapel natirale! Ali se spodobi tako hujskanje? Kdo nam vero jemlje? Kako nam tak duhoven ravno ropa našo vero! Ali je treba šolskim otrokom vedeti, kam Vaša kuharica (to je k „Mariji Lord“) na božjo pot pojde, in da kažete otrokom, po kateri žezevnici se bode ta zmučkana bleda „frajla“ vozila? Ali je to „krščanski nauk“? Rajši prinesite v šolo zemljovid od Palestine in kažite, kje je hodil Kristus in kje je naredil kak čudež. To je za otroke nauk, ne pa vožnja farovške kuharica! Gosp. župnik Presker! Mi vam od krito povemo, da niste za nas Kapelčane ne Vi, niti po Vaši volji izvoljeni poslanec! Ta dopis bi vam bil najbrže izostal. Ker bi pa „Slov. gospodar“ rad oblatil naše izvrstne može, kakor gg. Janezica, Balona, Sevnika, našega gosp. nadučitelja Pečnika in druge poštene može, ki so zavedni in poznajo dobro kmečke razmere, bolj kot vsak župnik ali krajnski advokat, ki je s pomočjo klerikalizma postal spodnoštajerskega kmeta jerob, zato se branimo. Zapomnite si to!

211 Kapelski volilcev.

Sv. Vid niže Ptuja. Dragi „Štajero“, tudi k nam je bil priromal tisti nedolžni svetnik iz Dunaja. Pa vsled pogumnih naprednjakov si ni upal ljudstva hujskati. Potem je napisal cele litanijske ter jih izročil svojemu mešetaru posili orglavcu, da je po drugi božji službi se hudo napenjal in agitiral. Ti orglavec, zakaj neki pa nisi od Orniga ali Zadravca preklical? Od koga pa se živiš, od nas ali Ploja? Zato pa ti priporočamo, da si greš na Dunaj po vinsko, žitno in velikonočno zbirco ker ti je tisti svetnik ljubši kako pa mi.

Iz Jurkloštra pri Laškem! Malokedaj se kdo oglaša iz našega romantičnega Jurkloštra. Kakor menda povaš na sp. Štajerskem, tako se je tudi pri nas agitiralo z najgršimi sredstvi za nazadnjaškega kandidata. Nastopala je podivljana druhal s takim nasilstvom proti naprednim volilcem, da se jih pri ožji volitvi več kmetov naprednjakov na volišče ni upalo, ker se niso hoteli izpostavljati tem, že na najnižjo stopinjo propalim Benkovičevim agitatorjem. Med temi ljudmi je tudi naš g. župnik Karol Hribnik igrал precej umazano vlogo. Misli si on, da kar je še pred volitvijo zamudil s svojo nesramno agitacijo, da še mora sedaj po volitvi napadati mirne farane na najbolj podli način. Ako pride s kakšnim naprednjakom v dotiko, ga tako nahruli, da bi se najbolj neotesan drvar sramoval takih izrazov. Na prižnici pri sv. Trojici je ta župnik pel glorio vsem zapeljanim kmetom, ki so volili advokata Benkoviča; sramotil je obenem vse napredne volilce, lagal o nas naprednjakih, da smo brezverci, zapeljivci, lažnivci, da hočemo cerkve podirati itd. Mi te pa, dragi Karl, vprašamo, kdo je daroval več k popravilu cerkve sv. Trojice, mi kmetji ali ti, ki nimaš nikdar denarja za kaj koristnega? Vprašamo te, od katere strani se je še tako nesramno hujskalo, lagalo, sleparilo in obrekovalo, kakor ravno od farovške stranke, to je iz prižnic, spovednic itd? Nadalje te vprašamo, kje da vera pesa, pri nas naprednih, ali pri takih duhovnikih kakor si ravno ti? Izrazil si se tudi, da bodes ti i tvoji somišljeniki bojkotirali gostilno g. V. Šmid. Lepa krščanska ljubezen do bližnjega, kaj ne da? Vrlemu, izobraženemu in naprednemu možu kakor je g. V. Šmid, pa svetujemo, da mu ni

treba biti žal tistih goldinarčkov, ki mu je dal župnik skupiti, ker on bode že svetobro kapljico lahko komu drugemu prod. Omeniti mi je še tukaj tudi Pregradovo Šnepo rijo, iz katere se je tudi širila nesramna agitacija po celih dolini; in dr. Benkovič je pač lab vesel in ponosen takih šnepsarskih agitatorjev in pa njih zapeljanih volilcev; pa kaj si hočemo ker gliha vkljup striha. Pregradova polovica, kozvana Fanika si je menda pri teh volitvah pri župniku Karlnu zaslužila lovror venec, ker hodi skoraj vsaki dan v njemu po časopise in po uganke rešava. In ti starci Matiček, ali toliko slep in zabit, da ne vidis, kaj se obtebe godi? Ali vprašaš kaj svojo ženko, ki pride iz farovža, kako sta kaj z župnikom uganke rešila? O ja ja die schöne Fani in der schöne Karlo, (kakor se sama rada napišeta) kaj ne da fleten parček? Mi bi takih čel kakor je Pregrad in njegova Fanika splošne omenili, ko bi ta domišljava ženska, ki je doma iz svetovnoznanje lokavške Filadelfije, v opovsalova vsakega naprednega volilca. Zato bodemo še večkrat kaj pikantnega o nje povdali! Naj bode dovolj za sedaj. Oglasili se bomo še velikokrat o našem rešnigcoljubnem „Štajercu“. Ker hočemo imeti farji boj, naj ga imajo, naprednjaki se tega ne strašimo, ker na naši strani je resnica in pravica! Umazanega gradim iz farovžev, kakor Razbor, St. Lenart, in Miklavž se je toliko nakopičilo, da ko bi vsaki štev. Štajerca hoteli pisati, bi ne zmanjšalo gradiva za 2 leti. Nas naprednjakov dolžnost, da take lumparije razkrinkamo, bodo ljudstvo spoznalo, kake dušne voditevima. Ti pa ljubi „Štajerc“ prihajajo bodes na sedaj naprej v trikrat večjem številu k našim kakor tista lažnjava farovška cunja, ki se pravi „Slov. Gospodar.“

Opomba uredništva: Tako je pravljeno! Po celem svetu se dani in tudi v občini Jurklošter ne smete zaostati. Živel!

Zusem. Do danes še niso izumili žajje, katero bi se lahko zamorila opralo. Vso umirajočje zastonji, kar ve tudi naš Šebatov Tona pri dobro. Na neko nedeljo je visel na gospodarskem poslopju poleg cerkvene poti v Žusmu veliki plakat, ki je raztolmačil razmerje med obrtništvom in učiteljico iz Loke in Šebatovem Tonatom; reči se je, da učiteljica vedno perilo menja, kade pride v Žusem in da ji pri temu Šebatov Ton pomaga. Te in ednake zadevice o obrtništvu in drugi učiteljici iz Loke, so stale na dotičnem plakatu. Žalostno je le, da so tudi šolski otroci to brali in naprej pripovedovali. Ali se mora deci takim učiteljibam izročevati? O tej stvari žvgolijo že vrabci več meseca. Vsebinu plakata ne moreno objaviti iz ozirova na dostojnost. Nenamilo na deželni šolski svet je tudi že narejeno — ali do danes se ni ničesar ukrenilo! Meni ni celjski šolski nadzornik ničesar storil pred učiteljicam. Treba se je zdaj obračati na javnost. Kajti zastuprili z nemoralno srca dece, teguji ustimo! Učiteljstvo bi moralno takoj samo začenjati disciplinarno preiskavo ali pa prositi prestavljenje. To zahteva njih čast! Ako je bil plakat lažniv, potem treba se oprati trditve! Ako pa je bil resničen, no potem — izginite! Mi pravimo šolske razmere v Loki so sploh slabe. Ker šolski obiskuje komaj 30 otrok bi bilo lahko kaj učiniti. Šebatov Tona pa naj se umiva naprej — zamorec ostane črn!

Št. Janž na vin. gorl. Dragi nam „Štajero“ Žali Bog, kadar se kaka volitev pričenja, bodo naši prvaški cekmošči le menda znoreli. 9. maja sta pismeno povabilo J. V. in Fr. Gradišnik kaplana iz Smartna pri Velenju v št. Janž na agitiranje za Robiča; pa ta shod se je v planu slabu obnesel. Pri prvi volitvi imel Robič v občini Št. Janž 55 glasov, Toma pa 126. Ko se to izve, je bilo agitiranje vse hujše. Šmarnice se niso več v cerkvi čakali tercijalke-kuharice so skakale semtretje in agitale le za Robiča. Ja neka tercijalka M. Rabinik, je celo položila v cerkvi Robičov plakat na tla pod prižnico. Neka Ana Zagoršnik priletelka k nekemu štacunarju in rekel: „Johan, juter bo volitev, glej da voliš Robiča, hočeš v nebesa priti.“ Ja še našega miroljubnega fajmoštra so menda babe znorele, ker se ni nikoli doslej v nobeno volitev vtikal, zdes je začel v cerkvi razgrajat: „Žene, poglejte

imajo vaši možje na listkih napisano, koga bodo volili, krčanskega kandidata ali nekrčanskega itd. Mi kmetje pa dobro vemo, da g. Ježovnik je bil krčen, za Robiča pa ne vemo, kjer je predaleč od nas. To pa naš g. fajmošter nam ni niti omenil, koga naj volili volijo; ni nam povedal, ali bi Robiča ali Ježovnika; mi kmetje pa smo za Ježovnika glase oddali, kjer ga vendar vsak pozna in vemo, da je dober kristjan, ki vsakemu rad pomaga, ali je le mogoče. Zato je g. Ježovnik dobil pri ožji volitvi 186 glasov, Robič pa 49 glasov. To smo prepričani: kadar ženske agitirajo, tedaj ni kaj prida! Da je pri ožji volitvi dobil Robič 6 glasov manj kakor pri prvi, g. Ježovnik pa 60 glasov več gre v hvalo nevraštenim kmetom. Zakaj vera peš? Menda zato, ker so naše tercijalke hotelle Robiča!... Od nas kmetov še Robiča nikdo niti videl ni. Zakaj ga v nemškem Gradcu ne volijo, če je tako mogočni svetnik? Večina volilcev.

Iz Črešnjevi pri Konjicah. Bišči župnik Franc Ogrizek na Črešnjicah je vsled svoje nepristane politike, to je vmešavanje v vse mogoče občinske zadeve, vsakovrstne volitve, vse privatne okolnine, ter zaradi večnega prepira šolo in občino in zlasti obdolženja tativne na vinu, mezu in sedju in silenja k sodniji itd., — cerkveno ali župnijsko zemljo hudo zanemaril, navrh pa še veliko lessa brez vsakega dovoljenja natihoma poprodal in tako z bog njegovega razvijtja učini, da se sedaj noben kaplan ali župnik ne upa taj prospiti, četudi je že od srede februarja t. l. toraj tri in pol meseca to mesto razpisano. Ako je kje drugod župnija izpraznjena, takoj se mnogo prisilcev oglaši, a tukaj se vsak bojni, zato jo Ogrizek zaradi sramote že sam začel nekaterim kaplanom k temu prigovarjati. Drugič z bog svoje srbitosti, kakor da bi ga celi roj tebel pikal ali da bi imel samo živo srebro v svojem nemirnem telesu, dal je pri svojem najbližjem sosedu neko draga, v kateri je že pred mnogo let voda tekla, zasut in zadelati. To je sedaj provzročilo, da ima tisti kmet v svojem hienu lužo ali mlako. Ogrizek je poprej zatrjeval, da bo zato skrbel, da se kanal napravi, a tega on ni storil, ker svoje besede in obljube nikdar ne spolni. Ta kmet je tih in potrežljiv kakor Job, a sedaj mu vendar preseda, ker mu tivina skoraj v vodi leži in počasi poginja; zato se po vsej pravici nad Ogrizkom hduje in ga roti. — Tretjič: okrog cerkve je že z isto vred stavljena pri sto metrov dolg kameniti zid kot „branik“, namreč tri četrti tega proti breznu in jeden četrti proti zalivu vode od gore na cerkveni zid. Četudi je ta zid en meter širok in tako visok, še popolnoma močan, lep in „neogibno potreben“, ga je vendar Ogrizek zbog same neumnosti in prevzetije celega hotel podeti dati, ter ga deloma z železnim nadomestiti; seveda, plača naj kmet, niti cerkev niti on! Ker mu pa kmetje tega niso dovolili, začel ga je sam podirati dati, ter ga že šest metrov odpravil, dokler mu niso farani nasproti stopili in mu prepovedali, še dalje take neumnosti vgnati. Ta razrušeni zid služi sedaj kot „spomenik“ in v posmeh ter začudenje vsem mimo gredočinom kakor tujcem naprenapetega tukaj bivšega župnika Franc Ogrizeka. Četrtač: da bi si odstrel, povzdignil in si izkoristil, začel je v cerkvi oltarje deloma ponoviti deloma z novimi nadomestiti, četudi še ni bilo nujno potrebno; denar je dobil večidel pri faranah, čeravno so nekateri kaj težko dali. Bila je toraj njegova dolžnost, da bi on od prodanega lesa tudi sam nekaj doložil, a tega pač menda ni storil. Moral bi pa tudi pravičen namen imeti, dalej tega tamkaj vstati, nasprotno prosil je ob enem na vse izpraznjena mesta, dokler ni konečno v Dramljah obvini. Tam pa je moral že kaj skrajno molčati, da si tudi še toliko, ker se pri volitvi ni cela fara po njegovi samovolji ravnala, ampak je večinoma gospoda Robleka volila; in to je bila za Orizka kaj bridka usoda.

Iz Leskovca. Predragi mi „Stajerc“, oprostite, da se spet dovoljujem. Ti par vrstic naznanimi od naše klerikalne družine. Kakor je že običaj, stavijo katoliški kristiani ob cestah in potih križe s podobo Križanega, drugi stavijo spet kake stebre s kako drugo sveto podobo in tretji se pa potrudijo, da sezidajo kako kapelico. Tako je tudi tukaj dal sezidati kmet Jožef Vindiš lepo kapelico na čast Materi „Lurški“, ktero je

v nedeljo po večernicah blagoslovil naš vrli fajmošter Kralj. Po blagoslovilju povabi hišni gospodar fajmoštra in pa njegovo melčobno mežnarče za eno malo južino. Te pojedine se je vdeležilo tudi več drugih oseb in proti večeru se pridruži tudi eden naših somišljenikov. Ko ga pa naš žegnani gospodek zagleda, se razjezi, češ kaj ima ta tukaj za iskat, pogradi hitro svoj klobuk pa hajd adjo. Gospod fajmošter, vprašamo Te, kaj Ti je pa storila dotična oseba, da si se tako raztogotil in pobral; ali kažeš tako ljubezen do bližnjega? Dobro Kraljič, da si odfuškal, sej nismo žalovali za Teboj, pa ustanje bi še pogrešali Tvojo mlečobno mežnarče, ali bi ga odfrula seboj. To mežnarče res misli, da je že v drugih nebesih, mi pa mislimo vse drugače. Martinek, spodbilo bi se za Tebe, da bi se vrnil s svojim fajmoštom domu, ne pa da si ostal pozno v noč tamkaj. Zraven je bila tudi devičica Lizika iz plemenite rodotine Mlakarjeve od sv. Barbare, ktera je že po celih Halozih dobro znana ptica brez perja. Naš mežnarček se je nasrkal pošteno vinske kapljice in se navzel preveč vinskega duha, zato se je zvrnil dvakrat pod mizo ter se je tudi z zgoraj imenovano ptičico pri mizi prav nespodobno obnašal. Res lep vzgled za cerkvenega služabnika. Sram ga budi! Pri odsodu mesto, da bi se zavhalil gospodarju in gospodinji ter se poslovil in mirnim potem odišel, začel je hujskati in zavljati, tako da je spravil celo omizje v groznenim; prislo je celo do hudega boja. Res lepo kaj takoge pri enem blagoslovilju od klerikalne družine. Ta črnuh je tudi izustil besede: „par Leskovčanov še ste za nas, pa oni drugi so vši Štajercijanci in nemurčji“. Zdaj pa Te vprašamo, mežnarče, kaj pa, kadar fehtariš po fari, se delaš tako ponižnega, zakaj takrat ne hujškaš? Gotovo zato ne, da si napolniš tvoj lačni kosmati želdec! Svetujemo ti, mežnarče, po boljši se, opusti vse hujskarije, ter se drži raje svojega reda v cerkvi, katerega je zelo potrebna, ker zgleda res tako, kakor da je 5 let ne bi bilo nobenega mežnarja v nji. Ako pa tega ne boš držal, bomo Ti drugo odigrali, ter Ti pokazali pot iz Leskovca...

Stojnje pri Ptiju. Letos se na polju pozna, kdo ima doma v hiši „Stajerca“. Dragi mi klerikalci, to je gola resnica! Kdor se je ravnal v jeseni po „Stajerčevem“ nasvetu, ta ima letos prav lepo žito. Kaj je toraj boljše: brati samo šinfanje „Gospodarja“ doma, ali pa „Stajerca“? To si premislite tisti vsi, ki vam letos žita majuka. Slišali smo, da vam bode davek odpisali. Dobro je in potrebno, da oni pomoč dobijo, katerim vzame mraz ali pa toča ali ogenj vse. Takim, kateri si pa je sam kriv, pa naj bi dobil odpis dakov in pomoč? No naj vam bo, ker vemo, da ste še v temi. Drugokrat pa vprašajte na naprednjake, kako se to naredi, da žita zima ne vzame. Tako ve naš list „coprati“, ne pa mi. Naročite si ga in nikdar vam ne bode žal za tiste tri krone; marsikaj bote našli v njem, kar ste v resnici potrebni. Zdaj vidite, da farji vam drugo ne povejo, kakor kdaj bodo prišli gledati z zakljom k vam; oh, takrat se vam prilizujejo, takrat in kadar so volitve. Kadar pa je kmet lačen, oh kaj to briga župnika! Klerikalci, to je „coper“, to je tisto sredatvo, s katerim gremo naprednjaki naprej, namreč „Štajerc“ in njegovi nauki in njegovi zvesti čitalatelji!

Naprednjak.

Iz Ragoznice. V Ragoznici priredi bralno društvo zopet veselico. Hm, hm! France Bračič ne kaže ravno najlepši vzgledov za izobrazbo. Nekateri stariši so že odstranili slabi sad iz hiše; domači stariši pa se jezijo. Vi, France Bračič, mi vam ne odrekamo veselja, s katerim si naše življenje oleplšamo in za hip naše nadaljne odložimo. Ali na mladino treba paziti! Zadnjič smo opazili, da so pozno v noč na dverišču plesali in narezani papir eden v drugi metalu. Taka „izobrazba“ pripelje lahko do budih posledic. Poiskati treba mladini boljše, poštnejše veselje!

Trovovič. Dragi „Stajerc“! Naši klerikalci so grozni vrišč povzročili, ker si jih ti zadnjič malo pokrtačil. Župan Zavec je hodil s pobešenim nosom okoli kakor pottri dežnik in tudi drugi so nosili za vatej daljše nosove. Posebno pa se jezi Francelj Novak, brat Valentina, na-te, dragi naš list. Proti svojemu sosedu, ki je dejal, da

je „Stajerc“ dobr list, je kričal: hiša v katero Št. zahaja, je roparska hiša(!), ljudje so tam ne pošteni, vsak čitatelj „Stajerca“ je falot, brezverec in bogisvedi kaj še. No, ti črni podrepnik, — ali so vši duhovniki faloti in brezverni, ker pridno citajo „Stajerca“? „Stajerc“ zahaja v najodličnejši hiši, — ali so to roparske hiše? Dragi Francelj! Pobiljšaj se, drugače ti povemo sredstvo proti tvoji lažnivi jezičnosti in ti potrakmo ojstrešje na prsta!

Od Škancijana! — Naš župnik Mikulaš nima sicer te navade, da bi veliko od politike pridigoval. Ali na praznik Nebohoda je pa dve pridigi imel; prva je bila nekaj besedi iz sv. evangelijsa in tako tiho, da se je komaj nekatera beseda slišala; druga je bila seveda od politike, in sicer tako glasno, da je moral vsak gluhi slišati. Za politiko pa ni bil bolan! Rekel je da je od knezoškofa bilo ven dano, da se mora po vših cerkvah v nedeljo pred volitvo molitveno uro opravljeni na ta namen, da bi krčanski volilci zmagali. Priti morajo vši k volitvi, kateri imajo še količkaj iskrice krčanskega duha v sebi, da zmagamo naše brezverske nasprotuljnice. Žigol je po tistih, ki ne trobijo v klerikalni rog, in rekel: „Kateri ne voli krčanskega poslanca, tisti se za vselej veri odpove in ne bo zveličan!“ — Kako pa to, da imajo v sosedni fari v Kamenu drugega škofa, da tam ni bilo treba takih ceremonij?! Pa to je bil le menda župnik Ražun ta „škof“, ko je v sredo pred Nebohodom agitiral po fari za Grafenaverja. Omeniti moram tudi vse tiste agitatorje, kateri so okoli hodili, slepe kmete nagovarjali in jim volilne listke popisovali. Prvi je bil večni študent gosp. Wunček iz tiskarne sv. Mohorja v Celovcu; imel je dva dni „urlauba“ na 13. in 14. maja samo za agitiranje; bil je tndi na volišču, če vendar ima še le 22 let starosti. Drugi, brat župnika Ražuna in 3. občinski sluga in še več teh orglarskih frajlic. Zugalo so, če ne voliti Grafenaverja, tedaj rajši voliti ne pridite. Po volitvi se je reklo: „No 15 judov še imamo v naši fari, sicer smo zmagali.“ Toliko za danes. Eden od tistih „15ih judov.“

Prevalje. Zmaga je naša! tako vpijejo črnuhi in to še bolj zdaj, ko so se dovolj pličane pive napili. Naš kaplanček, po imenu Johan Sekol in njegovih hlapci, so letali po vseh hribih in dolinah in pridigli kmetom in delavcem: vera je v nevarnosti, cerkev bodo podirali, duhovnike bodo napodili itd., da bi si pridobili na ta sleparski način več glasov. Res, vjeli so ti črnuhi precej takih, ali veliko več je bilo onih, kateri niso šli na te farške limanice; ja prigordilo se je, da je neki volilec, enega teh barabnov s palco, iz hiše naglav. Prav je imel, bikovka se mu bi bila bolje prilegla na njegovem širokem hrbitu. Kaplanček Sekol ponoči tudi ni imel pokoja. Letal je ponoči z nekim človekom, kateri je bil že večkrat z p r t, po naših delavskih hišah, trkal na vratih, budil starčke iz spanja in začel svojo prazno slamo mlatiti, kako je vera v nevarnosti in kako bode prišlo pri nas tako daleč kakor na Francoskem, da bodo cerkve zaprli... Ti starčki so bili gluhi; čuli niso nič; tirjal je glasovnike od njih, ali slišati je moral le resnike besede: Vera ni v nevarnosti ampak vaš žakelj! Prišel je tudi črnušknež v neko bajtico in tirjal od volilca glasovnico. Ta mož mu pa odgovori: „Glasovnico imam pri Paarui“ — Na to besedo se je črnuhel tako prestrašil, kakor da bi bila strela vdarila po njem; ostromel je in jo ves potuhnen odkuril. Tako bi moral politikujoče hujškače v kuti povod pognati.

Prevalje. Kako je Fik-fakov sin kunšten, govorijo tukajšni črnuhi. Začel je prodajati svojo na gnoju zrašeno modrost v časopisu „Mir“, da bi dobil boljšo plačo, kakor jo zdaj kot hlapac ima. „Gnoj kidat ni dobro“, se misli Fik-fakov sin, odkar je socialni kandidat Kristan iz Ljubljane v gostilni pri Achacu razlagal težave delavcev in dohodke grofov, škofov, plemenitažev ter sv. očeta papeža. Groza ga je obsinila, lasi mu stali po koncu, čisto zelen je postal, ko je slišal, kako dobro se imajo ti gospodi. Tako ne gre dalje z menoj, zdaj moram kunšten postati; obrighth sem čudno“, tako je šepetal. Plenice še visijo od tebe, tvojo gnilo modrost si

pokazal! Kaj pa še boče tvoja žlahta več? No, no, Hanzej postavili te bomo na višji stol, namreč na bikov...

Novice.

Propadamo?! Zopet enkrat šumi po listih naših nasprotnikov, da propadata „Stajerc“ in njegova stranka... Mi se tem otročjem iz srca smejemo. Vsako leto enkrat ali dvakrat nam zapojejo nagrobno pesen in vendar živimo že 7 let, brez da bi čutili kakšne težave. Zopet enkrat torej propadamo; zakaj neki? Kunštne glavice v prvaških uredništvih so izračunile, da smo pri zadnjih volitvah le kakšnih 6000 glasov. No, ta je pa modra! Prvič ponavljamo, da sta Ježovnik in Roblek izvoljeni z najmanj 60—70% naših glasov. Te glasove treba nam pristeti! Ali je res kdo tako neumen, da bi mislil, da sta Špindler in dr. Kukoveč v partednih tisočem kmetov spreobrnila? Ako je kdo neumen, mu ne moremo pomagati; nam je to pač vse eno. Pravijo tudi, da naš list zopet „hira“. Tega mi ne čutimo. Nasprotno, — vkljub goljufije in nasilju najumazanejše vrste raste število naših naročnikov. Po Stajerskem in Koroškem gremo naprej! Pač pa se nam zdi, da hirajo drugi listi, na primer tista ljubljanska cunja, s katero si je umazal dr. Jurtela svoje roke ali pa tista smešna tetka „Domovinka“, ki zataji vsakih 14 dni enkrat vsa svoja načela! Tudi „Narodni list“ ne živi od naročnikov in smelo trdimo, da ni ne na Stajerskem in ne na Koroškem lista, ki bi imel toliko naročnikov in odjemalcev kakor „Stajerc“!... Zato pa, modrijani v prvaških listih, le radujte se in sanjarite o našem propadu, — mi vam privoščimo te otročje sanje. Duševne batine, ki jih pa dobivate od nas z vsakim dnevom, vam bodo te sanje že pregnale...

Po vsem časopisu, — seveda ne po prvašku, marveč po velikih nemških listih, — se prinašajo članki o volitvah v naših krajih. Grozovite sleparije, s katerimi so prodri koroško-stajerski klerikalni kandidati, neznosni pritisek, naravnost zistematična zloraba vere in cerkev, preziranje vseh postav, — to je v drugih krajih že davno nemogoče, to se godi komaj še v najtemnejših kotih Galicije ali Ogerske! Zato se čudijo tuji listi in se nam — amejejo. Res, malo smešno je, da se pusti vso prebivalstvo na Stajerskem in Koroškem od par sto zbesnelih duhovnikov v kozji reg pognati! Smešno je in vendar tudi žalostno. Kajti to ljudstvo je zbegano, duševno vtrijeno in zanemarjeno, — to ljudstvo ne čuti, da je pljunilo s to volitvijo v lastno juho. Ne pozabimo tega, da se je pitalo naše ljudstvo s časopisi á la „Domovina“ in „Gospodar“, z Mohorjevimi knjigami in farškimi pamfleti. Desetletja, ne, stoletja sèm, odkar so izdhnili zadnji svobodomiseln kmetje, so imeli vajete edino politikujoči klerikalni duhovniki v roki. Ti klerikalci so namenili in nasilno zanemarili ljudstvo, zastruplili njegovo dušo! In zdaj vpijejo, da so „sijajno zmagali. Zahvaljujemo se za te zmaghe. Zmagal bode tisti, ki ima največ izobrazbe, največ duševnih zmožnosti, največ dušnega orožja. In to niso klerikalci! Čimklerikalnejša je pokrajina, tembolj neumno, duševno zaostalo je tam ljudstvo. To pa postaja z vsakim dnevom boljše; z vsakim solnčnim žarkom postaja svetloba večja in zato — je bodočnost naša!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Linhart — oproščen! Pred kratkim šele so vložili pravki proti našemu uredniku Linhartu. Na jezvitični način je mislil farški dr. Benkovič, da bodo spravili urednika v luknjo. Tožil ni za vsa tista očitanja, katera mu je vrgel naš list nevrašeno v lice; edino za besedico „Cvenkanic“ je tožil. No, Benkovič in njegov modri zastopnik dr. Rosina sta pogorela. Urednik Linhart je bil oproščen in novo pečeni farški poslanec Benka-Cvenkanic bode moral vse troške plačati. Črna gospoda se je torej do kosti osmešila. Mislimo smo, da bode s tem stvar končana. Ali — osel gre le enkrat na led, — prvaški dohtari pa gre večkrat. Prinesli smo svoj čas članek iz Hoč pri Mariboru, v katerem smo prav pohlevno okrtačili farškega podrepnika Visočnika. Za svoje trditve smo

imeli dokaze v roki. Dokaze imamo, da je Visočnik psoval naš list, da bi kmalu batine dobil, da je prodajal sleparske loze, da je hodil z nekim frančiškanskim beračem okoli itd. Visočnik je dobro vedel, da so naše trditve resnične. Ali tekel je k prvaškemu dr. Rosini in ta nam je postal predzrni popravek po § 19. V popravku se je ednostavno reklo: „To ni res in ni res in ni res“. Postavo in resnico se je teptalo naravnost v blato. Zato smo prijeli lažnega popravkarja za dolga učesa in smo mu rekli, da je nesramno lagel. Ko bi imel ta farški podrepnik prav, tožil bi nas pred porotnike. Ali tega se ti tički ne upajo. Prvaški dohtarčki so spravili Visočnika na svoje limanice in mož je bil takoj neumen, da je zopet tožil našega urednika po § 496. Tožil je le za besedo „lažnik“, vse drugo je pustiti pri miru. Mislimi so pa ti modrijani v Rosinovi pisarni takole: „lažnik“ je psovka, za katero ne dopusti sodnika dokaza resničnosti; Linhart bo moral torej molčati in sodnik bode tega ferdamenskega Linharta v luknjo poslal! Tako so mislili, pa le ni šlo. Linhart ima hvala Bogu precej dobrji jezik. Povedal je pred sodnijo, da hoče vse svoje trditve dokazati in sodnik se je izjavil inkompotentnega, — ta prešmentan Linhart je bil v prost. Visočnik bode moral plačati našega advokata, prvaškega dohtarja in vse druge troške. Prav mu je, temu črnemu petolizcu! Vendar pa bi zasluzili glavno kazneni dohtarski pravki, ki spravljajo neumne možakarje v nesrečo! Blamaža je Rosinova! Osel gre le enkrat na led, — kolikor bodo šli prvaški dohtarčki?...

Ptujska duhovščina dela miroljubnemu g. proštu kakor sploh vsem poštenim prebivalcem v Ptuju velike preglavice. Na eni stani hočejo pokazati minoriti vedno iz novega, da jim je politično hujskanje prva skrb, na drugi strani pa sta se razvila mestna kaplana Jäger in Kopivšek v politična petelinčka najhujše vrste. Gospodje Vavpotič, Pšunder, Kopivšek, Jäger e tutti quanti hočejo kar čez noč premagati napredno misleče Ptujcane. Mi se sicer ne bričamo za politično „prepričanje“ teh ljudi, ki so le hlapci mariborskog nadhujšaka Korošca. Ali proti temu se postavimo v bran, da bi se moralno pustiti vso ptujsko prebivalstvo obrekovati in pravati po klerikalnih kranjskih cunjah. In to se danes godi! Vsak dan čitamo po klerikalnih listih naravnost nesramne, brez značajne psovke; — te psovke mečejo blagoslovljene roke na tisto prebivalstvo, od katerega živijo! Ali to še ni vse. Tudi v šoli se pričenja vlivatistrup v otroške duše, — tudi v šoli se skuša uahujskati o troke protistarisci! Temu počenjanju mora biti enkrat konec! Črni gospodje vplivajo sicer v prvi vrsti na ženske in so ustanovili vsled tega svoj „Christlicher Frauenbund“, po domače: društvo ptujskih tercijalk, katerih „geistlicher Mitberater“ je g. Pšunder. S tem, da vzbajajo našo deco v politični hujskarji in da poneumijo naše žene, — tem misljivo polagoma napredno mesto posiliti v črni tabor. Temu mora biti konec! Ali naj trpimo, da pride otrok iz šole in pravi: mama, ali je oče res brezverec? Ali naj trpimo, da se vsiljuje deci druge knjige, nego so jih starši dali? Ali potrebujejo naše žene kakšnega „Mitberaterja“? Ali je lepo, ako sedi debeli minorit ob 1/12 ur po noči med socialističnimi železničarji v goštlini pri „zamorcu“? Ali je to lepo, da se nahujška prebivalce v Dražencih proti Brežanom? Ali ni to naravnost predzrno izzivanje, ako lažejo ptujski duhovniki, da je naš list „brezverski“ in ako agitirajo v šoli, spovednici in društvu z vsemi sredstvi proti „Stajercu“? Temu treba konec napraviti! Pač ni čuda, da so sprejeli meščani sklep, da ne bodo otrok verouku pošiljali, dokler se nahujška deco proti staršem. Odgovornost za takorak nosijo tisti duhovni v Ptuju, ki so pozabili na svoj poklic in postali nahujški v talarju. Prebivalstvo v Ptuju pa se ne bode pustilo komandirati od mladih farških petelinščkov, ki ne vedo od življenja ničesar! V mestu hočemo in i zaropotali budem dočlane, ako ne pride do mira! Vbogi g. prošt Fleck je pač vedolžen na teh dogodkih, njemu je politika „terra incognita“, on se briga le za svoj zvišen po-

klic. Vkljub temu pa se obračamo še enkrat do g. prošta, naj poseže z železno roko sršeno gnezdo, naj napravi red, kajti drugi župni odklanjam vso odgovornost za nasledke brez mejnega hujskanja teh duhovnikov. Ptujcane! Vi pa izvajajte posledice že zdaj! Delujte s podočnjimi močmi za naš list! „Stajerc“ mora priti v vsako hišo, v vsako gostilno v Ptuju! Naročajte ga i za vaše posle! Tako pokazujte da se Ptujcane ne pustijo komandirati od mladih petelinov, katerim je šla ošabnost v glavo. Ako hočete pokoj, — dobro za vas in nas! Ako hočete boj, — tudi dobro! Ali ne tarnajte potem kajti z belimi rokavicami ne primemo nasprotne za učesa! Vrgli ste nam bojno rokovo pred noge, — mi jo poberemo in videti bomo, kje bo zmaga. Proč s klerikalizmom!

Prvaški tat pred poroto. Poročali smo se, da je bi prvaški poštni oficijant v Ptuju Anton Schwarz zaradi raznih sleparij aretiran. Prvaški listi, ki poberejo vsako malenkost, hči se tiste naprednjaka, so o tej zadevi kmolčali. Te dni pa je stal Schwarz pred mariborskimi porotniki. Priznal je svoje grehe vse noma in bil obojen na 10 mesecev — tudi ječe, †pojstrene s postom in trdim ležiščem vsaki mesec. Ragovedni smo, ali bodo prvaški listi svojim vernim ovčicam kaj o tej osoobi povedali? Mislimo, da ne veliko. Kajti lumparija za lumparijo pride na dan in povsod s pravki glavni junaki. In ti ljudje, katerih predvoditelji so nepošteni, hočejo drugo morale učiti.

„Proč od Brega,“ to je najnovješji klic, katerega so si izmisliли za Dražence nekateri klerikalni smrkolinki. Mi poznamo te tičke in morda se bode še prigodilo, da jih bodo Draženci sami pognali čez most v farovž... Ali vprašajmo se: kaj pomeni to „Proč od Brega“? Ali bi občina Breg morda poginila, ko bi tisti par hiš v Dražencih bilo priklopilih drugi občini? Mislimo da ne, kajti gospodarstvo brez občine je v popolnem redu. Pač pa bi kmetje Dražencih čutili, ker bi prišli bogve kam in bogve v kakšne razmere. Mi svetujemo: nimaj kri! Sramota je sicer, da se pustijo prebivalci v Dražencih nahujški od farških smrkolinkov — sramota je, da imajo v Dražencih še takoj poslov, debele planke na celu, — sramota je da posimeti „črni purgermeister“ svoj vpliv v svoj lastno škodo in v škodo svojih sosedov, — ali posledice te sramote bodo Draženci sami čutili. In morda pride še čas, ko bodo klicali: Nazaj Bregu! Tisti pa, ki hujskajo nemepremiseno, tisti bodo enkrat kaj doživelj... Brežka občina je bila vedno v vseh zadevah edina, zato je res lumparija, ako hujskajo privandrani neveden en del prebivalcev te občine proti drugemu.

Iz Št. Vida pri Ptuju se nam poroča: Pod vodom zlate poroke zakonskih Toplak, ki se je vrnila dne 26. maja, opaziti je bilo pri župniku Andreju Berdniku pravo krščansko „ljubezen“. Politika ne spada v cerkev, ali ta žemljani gospod se za to ne briga. Pri nagovoru je omnil, da je jubilar rojen v Podvinčih, torej v občini, ki je tako „lepo“ volila za deviško-nedobžnega hofrata Ploja. Malo čudni je ta govor o prilikli zlate poroke. Slavni hofrat Ploj pa bude doživel zlate poroke, ker je tako „dobri kristijan“, da je ločen od svoje katoliške poročene žene. To je pozabil župnik povedati Ali naprej! Zvečer, ko je zvonar pričel zvoniti, je župnik s pasjim bicem na stoplju je nagnal ljudje ven; pri tej priložnosti je bicem sedemkrat udaril! Na mostu se zgodili potem prizori, ki mečejo prav čudno luč na tega čudnega „namestnika božjega“. Ljudje bi bili kmalu župnika kopali, kajti eden teh župnikov pristaš je že zaklical: „Pojm župnika kopat“. No, neki slučajno došli Št. Vidčan je župnika itak dobro — opral. Zato črnozuske ne toži? Očita se mu vendar precej nelepi stvari! Menda se čuti krivega. Ti župnik, spominjaj se, da se ti je klical in mostu: „Sramujte se!“ in glej, da se načudil tvojega zvonarja in hlapcev malo več izobrazi. Kajti ako se ne poboljšaš, bo „vera“ še bolj „pešala“. Sicer pa to ni vse. O temu župniku vemo še celo vrsto ne prelepih dogodkov. Pred kratkim je umrl neki Herman pri občini Št. Vidčan. Hotelo se ga je pokopati brez vsega; ali ko so prišli sinovi pokojnega in so pokazali polne žepe, pričelo je zvonec